

جلسه ۴

اعداد مختلط - توابع مختلط

$$z = x + iy = r e^{i\theta} \quad i = \sqrt{-1}$$

$$\bar{z} = x - iy = r e^{-i\theta}$$

$$r = |z| = \sqrt{z\bar{z}} = \sqrt{x^2 + y^2}$$

$$\theta = \text{Arg}(z) = \frac{1}{ri} \text{Ln} \frac{z}{\bar{z}} = \tan^{-1} \left( \frac{y}{x} \right)$$

$$x = \text{Re}\{z\} = \frac{z + \bar{z}}{2}$$

$$y = \text{Im}\{z\} = \frac{z - \bar{z}}{2i}$$

$$x_1 x_2 + y_1 y_2 = z_1 \cdot z_2 = \text{Re}\{z_1 \bar{z}_2\} = \text{Re}\{\bar{z}_1 z_2\}$$

$$x_1 x_2 - y_1 y_2 = \text{Re}\{z_1 z_2\} = \text{Re}\{\bar{z}_1 \bar{z}_2\}$$

$$x_1 y_2 - x_2 y_1 = \text{Im}\{\bar{z}_1 z_2\}$$

$$x_2 y_1 - x_1 y_2 = \text{Im}\{z_1 \bar{z}_2\}$$

$$x_1 y_2 + x_2 y_1 = \text{Im}\{z_1 z_2\}$$

$$\cos(\theta_2 - \theta_1) = \frac{\text{Re}\{z_1 \bar{z}_2\}}{|z_1| |z_2|} = \frac{x_1 x_2 + y_1 y_2}{\sqrt{x_1^2 + y_1^2} \sqrt{x_2^2 + y_2^2}}$$

$$|\sin(\theta_2 - \theta_1)| = \left| \frac{\text{Im}\{\bar{z}_1 z_2\}}{|z_1| |z_2|} \right| = \left| \frac{x_1 y_2 - x_2 y_1}{\sqrt{x_1^2 + y_1^2} \sqrt{x_2^2 + y_2^2}} \right|$$

$$|z_1 + z_2|^2 = |z_1|^2 + |z_2|^2 + 2 \text{Re}(z_1 \bar{z}_2)$$

$$|z_1 - z_2|^2 = |z_1|^2 + |z_2|^2 - 2 \text{Re}(z_1 \bar{z}_2)$$

$$||z_1| - |z_2|| \leq |z_1 + z_2| \leq |z_1| + |z_2|$$

$$(x + iy)^n = (r e^{i\theta})^n = r^n (\cos n\theta + i \sin n\theta)$$

$$\sqrt[n]{x + iy} = \sqrt[n]{r e^{i\theta}} = \sqrt[n]{r} \left\{ \cos \frac{\theta + 2k\pi}{n} + i \sin \frac{\theta + 2k\pi}{n} \right\}$$

$$\frac{z_2}{z_1} = e^{z_2 \text{Ln}(z_1)}$$

بفرض اینکه  $a$  یک عدد ثابت حقیقی و  $f(x, y)$  نیز یک تابع حقیقی باشد.

$$z_1 = x_1 + iy_1$$

$$\bar{z}_1 = x_1 - iy_1$$

$$z_2 = x_2 + iy_2$$

$$\bar{z}_1 z_2 = (x_1 - iy_1)(x_2 + iy_2)$$

$$\underline{x_1 x_2 + y_1 y_2} + i [x_1 y_2 - x_2 y_1]$$

$$x_1 x_2 + y_1 y_2 = \operatorname{Re} \{ \bar{z}_1 z_2 \} = \operatorname{Re} \{ z_1 \bar{z}_2 \}$$

$$+x_1 y_2 - x_2 y_1 = \operatorname{Im} \{ \bar{z}_1 z_2 \}$$

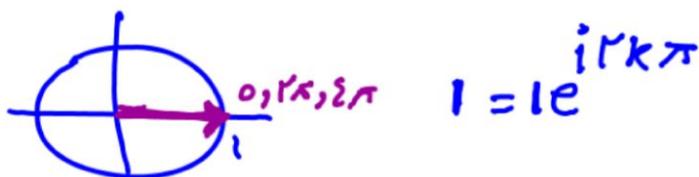
$$+x_2 y_1 - x_1 y_2 = \operatorname{Im} \{ z_1 \bar{z}_2 \}$$

$$|z_1 + z_2|^r = |z_1|^r + |z_2|^r + r \operatorname{Re} \{ z_1 \bar{z}_2 \}$$

$$|z_1 - z_2|^r = |z_1|^r + |z_2|^r - r \operatorname{Re} \{ z_1 \bar{z}_2 \}$$

$$|z_1 + z_2|^r + |z_1 - z_2|^r = r (|z_1|^r + |z_2|^r)$$

$$\sqrt[n]{x + iy} = \sqrt[n]{r e^{i\theta}} = \sqrt[n]{r} e^{i \frac{\theta + 2k\pi}{n}} \quad k=0,1,2,\dots,n-1$$



$$z_1^{z_2} = e^{z_2 \ln z_1}$$

مقدار اصلی

$(1+i)^{1-i}$   
 کدام است؟  
 $\downarrow$   
 $e^{(1-i) \ln(1+i)}$

$$e^{(1-i) \ln(\sqrt{r} e^{i\frac{\pi}{4}})} = e^{(1-i) [\ln\sqrt{r} + i\frac{\pi}{4}]} = \dots$$

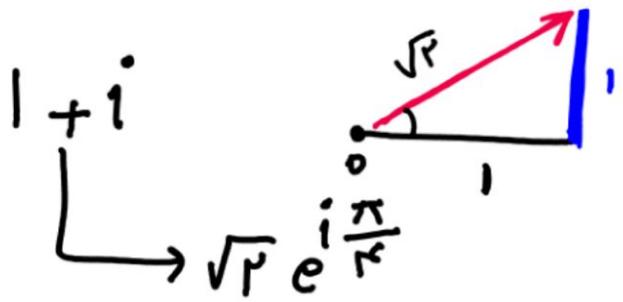
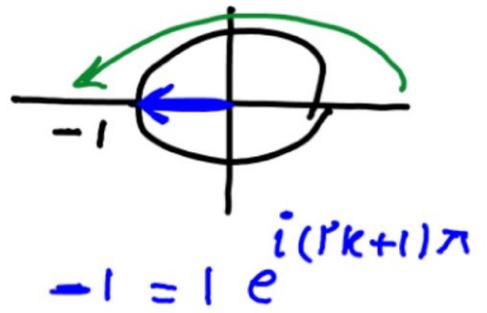

---

$$e^{i\theta} = \cos \theta + i \sin \theta$$

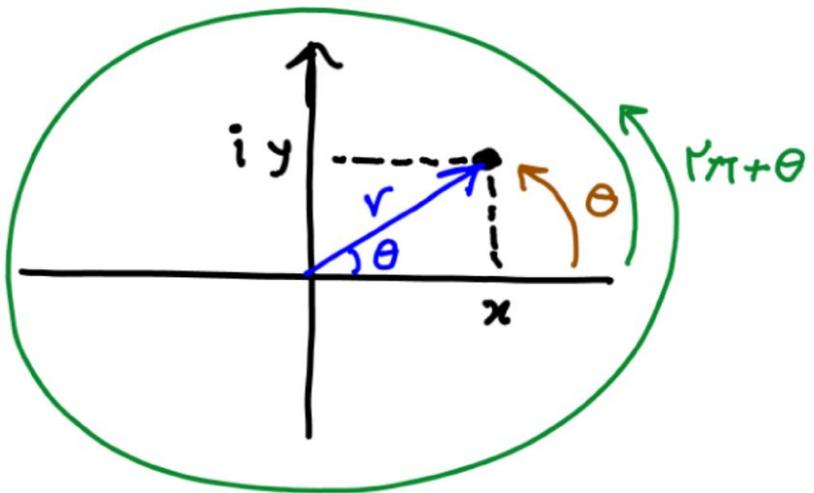
$$1 = |e^{i2k\pi}|$$

$$i = |e^{i\frac{\pi}{2}}| = |e^{i\frac{2\pi}{4}}| = \dots$$

$$-i = |e^{-i\frac{\pi}{2}}| = |e^{i\frac{3\pi}{2}}| = \dots$$



$$1-i = \sqrt{2} e^{-i\frac{\pi}{4}}$$



$$1+i = \sqrt{2} e^{i\frac{\pi}{4}} = \sqrt{2} e^{i(2\pi + \frac{\pi}{4})} = \sqrt{2} e^{i(2k\pi + \frac{\pi}{4})}$$

$$\text{Ln}(1+i) = \begin{cases} \text{Ln}(\sqrt{2} e^{i\frac{\pi}{4}}) = \text{Ln}\sqrt{2} + i\frac{\pi}{4} \\ \text{Ln}(\sqrt{2} e^{i(2\pi + \frac{\pi}{4})}) = \text{Ln}\sqrt{2} + i(2\pi + \frac{\pi}{4}) \\ \text{Ln} \dots \dots \dots \\ \dots \dots \dots \end{cases}$$

$$-\pi < \theta < \pi$$

آرگومان اصل

$$-1-i = \sqrt{2} e^{-i\frac{3\pi}{4}}$$



جلسه ۴

اعداد مختلط - توابع مختلط

$$f(z) = z = x + iy = r \cos \theta + i r \sin \theta \Rightarrow \begin{cases} \operatorname{Re}\{f(z)\} = x = r \cos \theta \\ \operatorname{Im}\{f(z)\} = y = r \sin \theta \end{cases}$$

$$(x+iy)^r = x^r - y^r + i rxy \quad (re^{i\theta})^r = r^r e^{ir\theta}$$

$$f(z) = z^r = x^r - y^r + i rxy = r^r \cos^r \theta + i r^r \sin^r \theta \Rightarrow \begin{cases} \operatorname{Re}\{f(z)\} = x^r - y^r = r^r \cos^r \theta \\ \operatorname{Im}\{f(z)\} = rxy = r^r \sin^r \theta \end{cases}$$

$$f(z) = z^r = x^r - rxy^r + i(rxy^r - y^r) = r^r \cos^r \theta + i r^r \sin^r \theta \Rightarrow \begin{cases} \operatorname{Re}\{f(z)\} = x^r - rxy^r = r^r \cos^r \theta \\ \operatorname{Im}\{f(z)\} = rxy^r - y^r = r^r \sin^r \theta \end{cases}$$

$$f(z) = e^{az} = e^{ax} \cos(ay) + i e^{ax} \sin(ay) \Rightarrow \begin{cases} \operatorname{Re}\{f(z)\} = e^{ax} \cos(ay) \\ \operatorname{Im}\{f(z)\} = e^{ax} \sin(ay) \end{cases}$$

$$f(z) = \sin(az) = \sin(ax) \operatorname{ch}(ay) + i \cos(ax) \operatorname{sh}(ay) \Rightarrow \begin{cases} \operatorname{Re}\{f(z)\} = \sin(ax) \operatorname{ch}(ay) \\ \operatorname{Im}\{f(z)\} = \cos(ax) \operatorname{sh}(ay) \end{cases}$$

$$f(z) = \cos(az) = \cos(ax) \operatorname{ch}(ay) - i \sin(ax) \operatorname{sh}(ay) \Rightarrow \begin{cases} \operatorname{Re}\{f(z)\} = \cos(ax) \operatorname{ch}(ay) \\ \operatorname{Im}\{f(z)\} = -\sin(ax) \operatorname{sh}(ay) \end{cases}$$

$$f(z) = \operatorname{sh}(az) = \operatorname{sh}(ax) \cos(ay) + i \operatorname{ch}(ax) \sin(ay) \Rightarrow \begin{cases} \operatorname{Re}\{f(z)\} = \operatorname{sh}(ax) \cos(ay) \\ \operatorname{Im}\{f(z)\} = \operatorname{ch}(ax) \sin(ay) \end{cases}$$

$$f(z) = \operatorname{ch}(az) = \operatorname{ch}(ax) \cos(ay) + i \operatorname{sh}(ax) \sin(ay) \Rightarrow \begin{cases} \operatorname{Re}\{f(z)\} = \operatorname{ch}(ax) \cos(ay) \\ \operatorname{Im}\{f(z)\} = \operatorname{sh}(ax) \sin(ay) \end{cases}$$

$$f(z) = \operatorname{Ln}(z) = \operatorname{Ln}(re^{i\theta}) = \operatorname{Ln}(r) + i\theta \Rightarrow \begin{cases} \operatorname{Re}\{f(z)\} = \operatorname{Ln}(r) = \operatorname{Ln}(\sqrt{x^2+y^2}) \\ \operatorname{Im}\{f(z)\} = \theta = \tan^{-1}\left(\frac{y}{x}\right) \end{cases}$$

$$f(z) = \frac{1}{z} = \frac{1}{re^{i\theta}} = \frac{1}{r} \cos \theta - i \frac{1}{r} \sin \theta = \frac{x}{x^2+y^2} - i \frac{y}{x^2+y^2} \Rightarrow \begin{cases} \operatorname{Re}\{f(z)\} = \frac{x}{x^2+y^2} \\ \operatorname{Im}\{f(z)\} = \frac{-y}{x^2+y^2} \end{cases}$$

$$e^{az} = e^{a(x+iy)} = e^{ax} e^{iay} = e^{ax} (\cos ay + i \sin ay)$$

↑  
اثر

$$\operatorname{Re}\{e^{az}\} = e^{ax} \cos ay$$

$$\operatorname{Im}\{e^{az}\} = e^{ax} \sin ay$$


---

$$\sin z = \sin(x+iy) = \sin x \underbrace{\cos iy}_{\text{chy}} + \cos x \underbrace{\sin iy}_{\text{shy}}$$

$$\cos i\theta = \operatorname{ch} \theta \quad \sin(i\theta) = i \operatorname{sh} \theta$$

$$\operatorname{Re}\{\sin z\} = \sin x \operatorname{ch} y$$

$$\operatorname{Im}\{\sin z\} = \cos x \operatorname{sh} y$$


---

$$\sin z = \sin x \operatorname{ch} y + i \cos x \operatorname{sh} y$$

↓                      ↓  
جزء                      جزء

$$\cos z = \cos x \operatorname{ch} y - i \sin x \operatorname{sh} y$$

↓  
جزء

جلسه ۴

اعداد مختلط - توابع مختلط

$$\begin{cases} u_x = v_y \\ u_y = -v_x \end{cases} \quad \begin{cases} u_r = \frac{1}{r} v_\theta \\ \frac{1}{r} u_\theta = -v_r \end{cases}$$

$$\frac{\partial f}{\partial \bar{z}} = \frac{1}{r} \left( \frac{\partial f}{\partial x} + i \frac{\partial f}{\partial y} \right) = 0$$

$f(z) = u + iv$   
 $f'(z) = u_x + i v_x = u_x - i u_y = v_y + i v_x = v_y - i u_y$

$$\frac{\partial(u, v)}{\partial(x, y)} = \begin{vmatrix} u_x & u_y \\ v_x & v_y \end{vmatrix} = (u_x)_r + (v_x)_r = |f'(z)|^r$$

$$\begin{cases} \nabla^2 u = u_{xx} + u_{yy} = f_{zz} = u_{rr} + \frac{1}{r} u_r + \frac{1}{r^2} u_{\theta\theta} = 0 \\ \nabla^2 v = v_{xx} + v_{yy} = f_{z\bar{z}} = v_{rr} + \frac{1}{r} v_r + \frac{1}{r^2} v_{\theta\theta} = 0 \end{cases}$$

$$\left( \frac{\partial^2}{\partial x^2} + \frac{\partial^2}{\partial y^2} \right) \Phi = |f'(z)|^r \left( \frac{\partial^2}{\partial u^2} + \frac{\partial^2}{\partial v^2} \right) \Phi$$

$|\nabla H(x, y)| = |f'(z)| |\nabla h(u, v)|$   
 $H(x, y) = h(u, v)$

$$\iint du dv = \iint |f'(z)|^r dx dy$$

$$f'(z) = (u_r + i v_r) e^{-i\theta} = \frac{1}{r} (v_\theta - i u_\theta) e^{-i\theta}$$

$$\oint_C f(z) dz = 0$$

$$u_x v_y + u_y v_x = \operatorname{Re} \left\{ (f'(z))^r \right\}$$

$$u_x v_y - u_y v_x = |f'(z)|^r$$

$$v_x v_y - u_x u_y = \operatorname{Im} \left\{ (f'(z))^r \right\}$$

$$u_r v_\theta + u_\theta v_r = \operatorname{Re} \left\{ r e^{i\theta} (f'(z))^r \right\}$$

$$u_r v_\theta - u_\theta v_r = r |f'(z)|^r$$

$$v_r v_\theta - u_r u_\theta = \operatorname{Im} \left\{ r e^{i\theta} (f'(z))^r \right\}$$

$|f(z)| = \text{مقدار ثابت} \Rightarrow f(z) = \text{مقدار ثابت}$

$\operatorname{Im}(f(z)) = \text{مقدار ثابت} \Rightarrow f(z) = \text{مقدار ثابت}$

$\operatorname{Arg}(f(z)) = \text{مقدار ثابت} \Rightarrow f(z) = \text{مقدار ثابت}$

$\operatorname{Re}(f(z)) = \text{مقدار ثابت} \Rightarrow f(z) = \text{مقدار ثابت}$

هرگاه تابع  $f(z)$  در داخل ناحیه  $D$  تحلیلی و غیر ثابت باشد، آنگاه مقدار ماکزیمم اندازه این تابع  $(|f(z)| = u^r + v^r)$  روی مرزهای  $D$  و نه در داخل آن به وقوع می پیوندد.

اگر توابع  $f(z)$  و  $\overline{f(z)}$  هر دو تحلیلی باشند، در آن صورت  $f(z)$  فقط می تواند برابر مقدار ثابتی باشد.

$$f(z) = u + iv$$

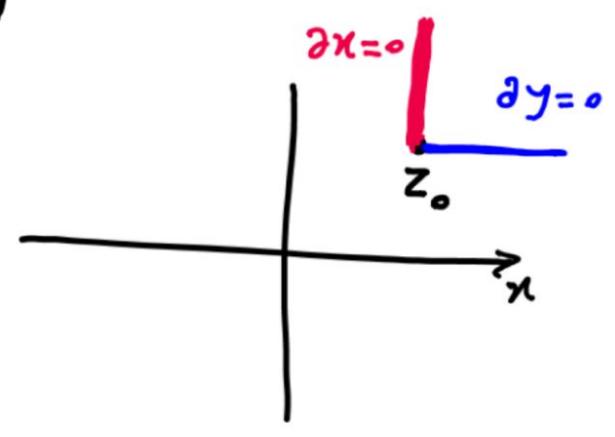
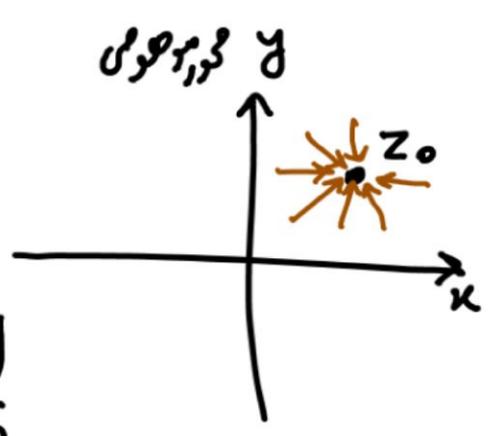
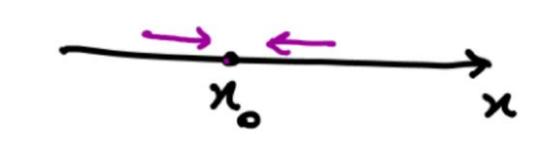
$\downarrow$                        $\searrow$   
 $\text{Re}\{f(z)\}$              $\text{Im}\{f(z)\}$

$$z = x + iy$$

$$f'(z) = \frac{\partial f(z)}{\partial z} = \frac{\partial [u + iv]}{\partial (x + iy)}$$

$$= \frac{\partial u}{\partial x} + i \frac{\partial v}{\partial x}$$

$$= -i \frac{\partial u}{\partial y} + \frac{\partial v}{\partial y}$$



$$\rightarrow \begin{cases} \frac{\partial u}{\partial x} = \frac{\partial v}{\partial y} \\ \frac{\partial v}{\partial x} = -\frac{\partial u}{\partial y} \end{cases}$$

$$\frac{\partial}{\partial z} = \frac{1}{2} \left( \frac{\partial}{\partial x} - i \frac{\partial}{\partial y} \right)$$

$$\begin{cases} \frac{\partial u}{\partial r} = \frac{1}{r} \frac{\partial v}{\partial \theta} \\ \frac{1}{r} \frac{\partial u}{\partial \theta} = -\frac{\partial v}{\partial r} \end{cases}$$

$$\left( \frac{\partial^2}{\partial x^2} + \frac{\partial^2}{\partial y^2} \right) \phi = |f'(z)|^2 \left( \frac{\partial^2}{\partial u^2} + \frac{\partial^2}{\partial v^2} \right) \phi$$

$$|\nabla H(x,y)| = |f'(z)| |\nabla h(u,v)|$$

$$\iint du dv = \iint |f'(z)|^2 dx dy$$

$$f(z) = u + iv \rightarrow f'(z) = u_x + i v_x$$

$\downarrow$   
 $-u_y$

$$f'(z) = (u_r + i v_r) e^{-i\theta}$$

$$\frac{\partial f(z)}{\partial z} = \frac{1}{r} (v_\theta - i u_\theta) e^{-i\theta}$$

$\frac{\partial f(z)}{\partial z} \rightarrow r e^{i\theta}$

---

$$x_1 x_r + y_1 y_r = \operatorname{Re} \{ z_1 \bar{z}_r \}$$

$$x_1 y_r - y_1 x_r = \operatorname{Im} \{ \bar{z}_1 z_r \}$$


---

$$u_x v_y + v_x u_y = \operatorname{Re} \left( (f'(z))^r \right)$$

$$u_x v_y - u_y v_x = |f'(z)|^r = \frac{\partial(u, v)}{\partial(x, y)}$$

$$u_r v_\theta - u_\theta v_r = r |f'(z)|^r$$

$$u_r v_\theta + u_\theta v_r = \operatorname{Re} \left\{ r e^{i\theta} (f'(z))^r \right\}$$

$$v_r v_\theta - u_r u_\theta = \operatorname{Im} \left\{ r e^{i\theta} (f'(z))^r \right\}$$

هریک از توابع تعریف شده به صورت  $f(z) = \ln z = \ln r + i\theta$  را که به ازای  $r > 0$  و  $\alpha < \theta \leq \alpha + 2\pi$  ( $\alpha$  معین) بدست می‌آید، یک شاخه از تابع چندمقداری  $f(z) = \log z$  می‌نامند.

شاخه‌ای از تابع  $f(z) = \ln z$  را که به ازای  $\alpha = -\pi$  بدست می‌آید، شاخه اصلی لگاریتم می‌نامند.

$$\ln z = \ln r + i\theta \quad (r > 0, -\pi < \theta \leq \pi)$$

فرض کنید تابع تحلیلی  $f(z) = u(x, y) + iv(x, y)$  حوزه  $D_z$  از صفحه  $z$  (صفحه  $xy$ ) را بر روی حوزه  $D_w$  از صفحه  $w$  (صفحه  $uv$ ) تصویر می‌کند. اگر  $h(u, v)$  تابع همسازی باشد که در حوزه  $D_w$  تعریف شده است، آنگاه تابع  $H(x, y) = h[u(x, y), v(x, y)]$  در

حوزه  $D_z$  همساز خواهد بود. به طور مثال برای تابع تحلیلی  $f(z) = z^2$  داریم:

$$\begin{cases} u(x, y) = x^2 - y^2 \\ v(x, y) = 2xy \end{cases}$$

همچنین تابع  $h(u, v) = e^{-v} \sin u$  یک تابع همساز است. بنابراین تابع  $H(x, y) = e^{-2xy} \sin(x^2 - y^2)$  نیز همساز خواهد بود.

هرگاه در یک تابع تحلیلی، قسمت‌های حقیقی و موهومی با یکدیگر وابستگی تابعی داشته باشند (یعنی بتوانیم یکی از آنها را برحسب دیگری بنویسیم) در آن صورت آن تابع تحلیلی فقط می‌تواند برابر مقدار ثابتی باشد، زیرا با فرض اینکه در تابع تحلیلی  $f(z) = u + iv$  داشته باشیم  $u = \Phi(v)$  آنگاه:

$$|f'(z)|^2 = \frac{\partial(u, v)}{\partial(x, y)} = \begin{vmatrix} \frac{\partial u}{\partial x} & \frac{\partial v}{\partial x} \\ \frac{\partial u}{\partial y} & \frac{\partial v}{\partial y} \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} \Phi'(v) \frac{\partial v}{\partial x} & \frac{\partial v}{\partial x} \\ \Phi'(v) \frac{\partial v}{\partial y} & \frac{\partial v}{\partial y} \end{vmatrix} = 0 \Rightarrow f'(z) = 0 \Rightarrow f(z) = c \quad (\text{عدد ثابت})$$

رابطه فوق نشان می‌دهد که قسمت‌های حقیقی و موهومی یک تابع تحلیلی غیرثابت را نمی‌توان برحسب یکدیگر نوشت.

اگر هر یک از قسمت‌های حقیقی و یا موهومی یک تابع تحلیلی ثابت باشد، در آن صورت قسمت دیگر آن نیز ثابت بوده و تابع مورد نظر برابر یک مقدار ثابت خواهد بود.

$$|\sin z| = \sqrt{\sin^2 x + \sinh^2 y}$$

$$\sin^{-1} z = -i \ln(iz + \sqrt{1 - z^2})$$

$$|\cos z| = \sqrt{\cos^2 x + \sinh^2 y}$$

$$\cos^{-1} z = -i \ln(z + i\sqrt{1 - z^2})$$

$$|\sinh z| = \sqrt{\sin^2 y + \sinh^2 x}$$

$$\cosh^{-1} z = \ln(z + \sqrt{z^2 - 1})$$

$$|\cosh z| = \sqrt{\cos^2 y + \sinh^2 x}$$

$$\sinh^{-1} z = \ln(z + \sqrt{z^2 + 1})$$

اگر تابع  $f(z)$  تحلیلی باشد، در آن صورت  $\frac{df}{d\bar{z}} = 0$  خواهد بود. به طور مثال، توابعی که شامل  $\text{Re}(z)$  و  $\text{Im}(z)$  و  $|z|$  و  $\text{Arg}(z)$

$$\text{Im}(z) = \frac{z - \bar{z}}{2i}, \quad \text{Re}(z) = \frac{z + \bar{z}}{2}$$

می‌باشند، غیر تحلیلی‌اند زیرا این عبارتها را می‌توان برحسب  $\bar{z}$  نوشت:

$$|z| = \sqrt{z\bar{z}}, \quad \text{Arg}(z) = \frac{1}{2i} \ln\left(\frac{z}{\bar{z}}\right)$$

$$f(z) = z' = \underbrace{x'}_u - \underbrace{y'}_v + i \underbrace{y'}_v$$

$$g(w) = g(u+iv) = \sin w = \sin(u+iv) \\ = \sin u \operatorname{ch} v + i \cos u \operatorname{sh} v$$

$$\Phi = \sin(x-y) \operatorname{ch}(ixy) \rightarrow \text{مجاز}$$

$$\Phi_{xx} + \Phi_{yy} = 0$$

$$\nabla^2 \Phi_{z\bar{z}} = 0$$

$$\Phi_{rr} + \frac{1}{r} \Phi_r + \frac{1}{r^2} \Phi_{\theta\theta} = 0$$

$$\sin z = \sin x \operatorname{ch} y + i \cos x \operatorname{sh} y$$

$$|\sin z| = \sqrt{(\sin x \operatorname{ch} y)^2 + (\cos x \operatorname{sh} y)^2}$$

$$= \sqrt{\underbrace{\sin^2 x}_{1-\cos^2 x} + \operatorname{sh}^2 y}$$

$$\sin^2 \theta + \cos^2 \theta = 1$$

$$\operatorname{ch}^2 \theta - \operatorname{sh}^2 \theta = 1$$

اگر توابع  $f(z)$  و  $\overline{f(z)}$  هر دو تحلیلی باشند، در آن صورت  $f(z)$  فقط می‌تواند برابر مقدار ثابتی باشد.

تابعی که در همه نقاط صفحه مختلط و حتی در  $z = \infty$  تحلیلی باشد، فقط می‌تواند برابر یک مقدار ثابت باشد.

اگر  $f(z)$  یک تابع تحلیلی بوده و در همه نقاط مشتق آن برابر صفر باشد ( $f'(z) = 0$ ) در آن صورت  $f(z)$  فقط می‌تواند برابر یک مقدار ثابتی باشد.

اگر  $f(z) = u + iv$  یک تابع تحلیلی در حوزه  $D$  باشد و  $u^2 + v^2$  برابر یک مقدار ثابتی باشد، در آن صورت  $f(z)$  نیز ثابت خواهد بود. به عبارت دیگر، اندازه یک تابع تحلیلی غیر ثابت، نمی‌تواند برابر مقدار ثابتی باشد. به همین ترتیب، اگر هر یک از مقادیر زاویه، قسمت حقیقی یا قسمت موهومی یک تابع تحلیلی ثابت باشد، آن تابع فقط می‌تواند برابر مقدار ثابتی باشد.

$$|f(z)| = \text{مقدار ثابت} \Rightarrow f(z) = \text{مقدار ثابت}$$

$$\text{Arg}(f(z)) = \text{مقدار ثابت} \Rightarrow f(z) = \text{مقدار ثابت}$$

$$\text{Im}(f(z)) = \text{مقدار ثابت} \Rightarrow f(z) = \text{مقدار ثابت}$$

$$\text{Re}(f(z)) = \text{مقدار ثابت} \Rightarrow f(z) = \text{مقدار ثابت}$$

هرگاه تابع  $f(z)$  در داخل ناحیه  $D$  تحلیلی و غیر ثابت باشد، آنگاه مقدار ماکزیمم اندازه این تابع ( $|f(z)| = u^2 + v^2$ ) روی مرزهای  $D$  و نه در داخل آن به وقوع می‌پیوندد. همچنین اگر تابع  $f(z)$  در هیچ نقطه‌ای از ناحیه  $D$  صفر نشود، مینیمم مقدار  $|f(z)|$  نیز روی مرز  $D$  رخ خواهد داد.

اگر تابع  $f(z) = u + iv$  در ناحیه بسته و کراندار  $D$  تحلیلی و غیر ثابت باشد، آنگاه توابع  $u$  و  $v$  همساز بوده (در معادله لاپلاس صدق می‌کنند) و برطبق قضایای ریاضی، ماکزیمم و مینیمم این توابع بر روی مرز  $D$  (و نه در داخل آن) به وقوع می‌پیوندد.

با توجه به اینکه اگر تابع  $f(z)$  تحلیلی باشد، تابع  $-if(z)$  نیز تحلیلی خواهد بود، لذا می‌توان چنین نوشت:

$$f(z) = u + iv \quad \Rightarrow \quad -if(z) = v - iu$$

در این صورت، اگر  $v$  مزدوج همساز  $u$  باشد،  $-u$  نیز مزدوج همساز  $v$  خواهد بود.

می‌دانیم که اگر تابع  $f(z) = u + iv$  تحلیلی باشد، مشتق آن از هر مرتبه‌ای وجود داشته و تحلیلی خواهد بود. از طرفی مشتق مرتبه اول و دوم تابع  $f(z)$  را می‌توان به یکی از صورت‌های مقابل نوشت:

$$f'(z) = u_x + iv_x = u_x - iu_y = v_y + iv_x = v_y - iu_y$$

$$f''(z) = u_{xx} + iv_{xx} = u_{xx} - iv_{yy} = -u_{yy} - iv_{yy} = -u_{yy} + iv_{xx}$$

با توجه به این مطلب که، قسمت موهومی یک تابع تحلیلی مزدوج همساز قرینه قسمت موهومی آن می‌باشد، می‌توان چنین نوشت:

$$v_x \text{ مزدوج همساز } u_x \text{ است. } (u_x \text{ مزدوج همساز } -v_x \text{ است}) \quad -u_y \text{ مزدوج همساز } u_x \text{ است. } (u_x \text{ مزدوج همساز } u_y \text{ است})$$

$$v_x \text{ مزدوج همساز } v_y \text{ است. } (v_y \text{ مزدوج همساز } -v_x \text{ است}) \quad -u_y \text{ مزدوج همساز } v_y \text{ است. } (v_y \text{ مزدوج همساز } u_y \text{ است})$$

$$v_{xx} \text{ مزدوج همساز } u_{xx} \text{ است. } (u_{xx} \text{ مزدوج همساز } -v_{xx} \text{ است}) \quad -v_{yy} \text{ مزدوج همساز } u_{xx} \text{ است. } (u_{xx} \text{ مزدوج همساز } v_{yy} \text{ است})$$

$$-v_{yy} \text{ مزدوج همساز } -u_{yy} \text{ است.} \quad -u_{yy} \text{ مزدوج همساز } v_{yy} \text{ است.}$$

اگر  $u$  مزدوج همساز  $v$  باشد و  $v$  نیز مزدوج همساز  $u$  باشد، آنگاه  $u$  و  $v$  توابعی ثابت خواهند بود.

پاسخ هوشمندان

سوالات گفتگو سالهای گذشته

$$w(z) = (x^2 - 3xy^2) + i(2xy - y^3)$$

تابع تحلیلی  $w(z) = u(x,y) + iv(x,y)$  را بدست آورید وقتی که  $(۲۷)$   
 $w(0) = 0$  و  $u(x,y) = x^2 - 3xy^2$

$$w(z) = (x^2 - 3xy^2) + i(x^2 - 3xy^2) - 1$$

$$w(z) = (x^2 - 3xy^2) + i(3x^2y - y^3) - 2 \checkmark$$

$$w(z) = (x^2 - 3xy^2) + i(x^2 - 3xy^2) - 3$$

۴- هیچکدام

$$\frac{(\bar{z})^r}{z} = \frac{r^r e^{-ir\theta}}{r e^{i\theta}}$$

$$\lim_{z \rightarrow 0} \frac{(\bar{z})^r}{z} = 0$$

$$f'(z)|_{z=0} = \lim_{z \rightarrow 0} \frac{(\bar{z})^r}{z^2}$$



تابع  $f$  از متغیر  $z$  بصورت  $f(z) = \begin{cases} \frac{(\bar{z})^r}{z} & , z \neq 0 \\ 0 & , z = 0 \end{cases}$  مفروض است.

$$(۲۸) \lim_{z \rightarrow 0} \frac{(x-iy)^r}{(x+iy)^r}$$

$\lim_{z \rightarrow 0} \frac{f(z) - f(0)}{z - 0}$   
 ۱-  $f$  در نقطه  $z=0$  پیوسته نیست.

۲- در  $z=0$  روابط کشی - ریمان برقرار نیستند ولی تابع  $f$  مشتق دارد.

۳- در  $z=0$  تابع  $f$  پیوسته است و روابط کشی - ریمان نیز برقرارند.

۴- در  $z=0$  تابع  $f$  مشتق ندارد و روابط کشی - ریمان نیز برقرار نیستند.

$$\begin{aligned} & \text{Ln} \left( e^{i \frac{\pi}{r}} \right) \\ &= \text{Ln} \left( e^{-i \frac{\pi}{r}} \right) \\ &= -i \frac{\pi}{r} \end{aligned}$$

تابع  $w = \text{Ln } z$  را به ازای عدد مختلط  $z = re^{i\theta}$  ،  $r > 0$  ،  $-\pi < \theta \leq \pi$  ،  
 چنین تعریف می کنیم  $\text{Ln } z = \text{Ln } r + i\theta$



اکنون اگر  $z = e^{i \frac{\pi}{4}}$  ، آنگاه  $\text{Ln } z^r$  برابر است با:  $(۷۰)$

$$i \frac{\pi}{2} \quad -2$$

$$-i \frac{\pi}{2} \quad -1$$

$$-i\pi \quad -4$$

$$i\pi \quad -3$$

$$\begin{aligned} f(z) &= \left[ (x^2 - y^2 + 1) + i(2xy) \right]^2 \\ &= (x^2 - y^2 + 1)^2 - 4x^2y^2 \\ &\quad + i(2xy)(x^2 - y^2 + 1) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} v(x,y) &= 2xy(x^2 - y^2 + 1) \\ v(1,1) &= 4 \end{aligned}$$

اگر  $v(x,y)$  یک مزدوج همساز تابع  $u(x,y) = (x^2 - y^2 + 1)^2 - 4x^2y^2$  باشد داشته باشیم  $v(0,0) = 0$  ، آنگاه مقدار  $v(1,1)$  برابر کدام گزینه است؟  $(۷۱)$

$$y=0 \quad f(z) = (z^2 + 1)^2$$

$$x=z$$

$$\begin{aligned} & 4 \quad -2 \checkmark \\ & -2 \quad -4 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} & 1 \quad -1 \\ & 0 \quad -3 \end{aligned}$$

پایسج هوشمندانه

سوالات کنکور سالهای گذشته

$$u = x^2 \rightarrow u_x = 2x$$

$$v = y^2 \rightarrow v_y = 2y$$

$$u_x = v_y \rightarrow 2x = 2y$$

$$u_y = -v_x \rightarrow 0 = 0$$

$$\cos z = 1 - \frac{z^2}{2!} + \frac{z^4}{4!} - \dots$$

$$\sin z = z - \frac{z^3}{3!} + \dots$$

کدام یک از توابع زیر تحلیلی است: (۷۳)

- ۱- برای  $|z| < 3$   $\begin{cases} \frac{1 - \cos z}{\sin^2 z}, z \neq 0 \\ \frac{1}{z}, z = 0 \end{cases}$
- ۲- برای  $z \neq 0$   $\ln z$
- ۳- برای  $x=y$   $x^2 + iy^2$
- ۴- برای  $z \neq \frac{1}{k\pi}$   $\frac{1}{\sin \frac{1}{z}}$  (k عدد صحیح است،  $k \neq 0$ )

$f'(z), f''(z)$  کسیرانه

$$|f''(z)| \leq c$$

$$f''(z) = k$$

$$f(z) = A_1 z^2 + A_2 z + A_3$$

اگر تابع  $f(z)$  در تمام صفحه تحلیلی و در شرط  $|f''(z)| \leq c$  (ثابت c) صدق کند آنگاه  $f(z)$  برابر است با (۷۳)

۱-  $Az + B$  ( $A, B, A_1, A_2$  ثابت اند)

۲-  $A_1 z^2 + A_2 z + A_3$  ;  $|A_1| < \frac{c}{2}$  ✓

۳-  $\frac{c}{2} z^2 + Az + B$

۴- در حالت کلی نمی توان شکل تابع  $f(z)$  را نوشت.

$$\frac{\partial u}{\partial x} = \frac{\partial v}{\partial y}$$

$$u'_x = v'_y = k$$

$$u = kx + k_1$$

$$v = ky + k_2$$

کلیه توابع تحلیلی به صورت  $f(z) = u(x) + iv(y)$  عبارتند از:

(۷۳) فقط تابع از  $x$  فقط تابع از  $y$

۱-  $f(z) = z^2 + a$  (ثابت a)

۳-  $f(z) = z$

۲-  $f(z) = \frac{1}{z^2}$

۴-  $f(z) = cz + a$  (ثابت a و c ثابت حقیقی) ✓

$$u = x^2 \quad , \quad v = y^2$$

$$u_x = v_y \rightarrow 2x = 2y$$

$$u_y = -v_x \rightarrow 0 = 0$$

تابع  $f(z) = x^2 + iy^2$  مفروض است، کدام عبارت صحیح نیست.

(۷۴)

۱- تابع  $f(z)$  بر  $x=y$  تحلیلی است. ✓

۲- تابع  $f(z)$  بر  $x=y$  مشتق پذیر است.

۳- روابط کوشی ریمن در  $x=y$  برقرار است.

۴- این تابع پیوسته است.

جلسه ۴

## اعداد مختلط - توابع مختلط

پایه هوشمندانه

$$\begin{array}{l} x^2 - y^2 \rightsquigarrow 2xy \\ -2x \rightsquigarrow -2y \end{array}$$

سؤالات کنکور سالهای گذشته

اگر تابع دو متغیری  $u(x, y) = x^2 - y^2 - 2x + 4$  مشخص کننده خطوط شار (جریان)  $x^2 - y^2 - 2x + 4 = \lambda$  ( $\lambda \in \mathbb{R}$ ) در یک میدان باشد، مسیرهای قائم (خطوط هم قوه) کدامند؟ (۷۵)

$$(c \in \mathbb{R}) \quad V(x, y) = 2xy + 2y = c \quad -1$$

$$(c \in \mathbb{R}) \quad V(x, y) = 2xy - 2y = c \quad -2 \checkmark$$

$$(c \in \mathbb{R}) \quad V(x, y) = -2xy + 2y = c \quad -3$$

$$(c \in \mathbb{R}) \quad V(x, y) = -2xy - 2y = c \quad -4$$

اگر  $z_1$  و  $z_2$  دو نقطه دلخواه از صفحه مختلط باشند، آنگاه مکان هندسی نقاط  $z = \alpha z_1 + \beta z_2$  با شرط  $\alpha + \beta = 1$  عبارتست از: (۷۵)



۱- پاره خطی که نقطه  $\alpha z_1$  را به نقطه  $\beta z_2$  متصل می کند.

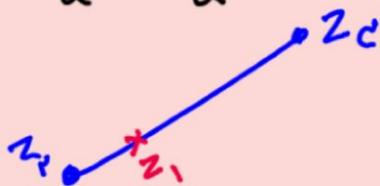
۲- پاره خطی که مبداء را به نقطه  $\alpha z_1 + \beta z_2$  متصل می کند.

۳- پاره خطی که نقاط  $z_1$  و  $z_2$  را بهم می پیوندد.  $\checkmark$

۴- پاره خطی که مبداء را به نقطه  $z_1 + z_2$  متصل می کند.

$$z_1 = -\frac{\beta}{\alpha} z_2 - \frac{\gamma}{\alpha} z_3$$

$$\frac{-\beta}{\alpha} - \frac{\gamma}{\alpha} = \frac{-(\beta + \gamma)}{\alpha} = 1$$



اگر سه نقطه  $z_1, z_2, z_3$  از صفحه مختلط در رابطه  $\alpha z_1 + \beta z_2 + \gamma z_3 = 0$  صدق کنند که در آن  $\alpha, \beta, \gamma$  اعداد حقیقی با شرط  $\alpha + \beta + \gamma = 0$  می باشند، آنگاه (۷۶)

۱- سه نقطه، رئوس یک مثلث متساوی الساقین هستند.

۲- سه نقطه، رئوس یک مثلث قائم الزاویه هستند.

۳- سه نقطه در یک راستا قرار دارند.  $\checkmark$

۴- سه نقطه، رئوس یک مثلث متساوی الاضلاع هستند.

$$|f'(z)| \leq \frac{M}{R} = \frac{M}{r}$$

$$\sqrt{J} \leq M$$

$$J \leq M^2$$

اگر  $f(z) = u(x, y) + jv(x, y)$  تابعی تحلیلی درون و روی دایره واحد  $C: |z| = 1$  باشد و چنانچه  $M$  حداکثر مقدار  $|f(z)|$  روی  $C$  باشد، کدامیک از نامساویهای زیر برای ژاکوبین (Jacobian) (۷۶)

$$J = \begin{vmatrix} \frac{\partial u}{\partial x} & \frac{\partial u}{\partial y} \\ \frac{\partial v}{\partial x} & \frac{\partial v}{\partial y} \end{vmatrix} = |f'(z)|^2$$

در مرکز دایره  $C$  برقرار است؟

$$J^2 \leq M \quad -2$$

$$J \leq M \quad -1$$

$$J \leq M^2 \quad -4$$

$$J \leq 4M^2 \quad -3$$

جلسه ۴

اعداد مختلط - توابع مختلط

پاسخ هوشمندانه

$$\frac{z-i}{z+i} = \frac{x+i(y-1)}{x+i(y+1)}$$

$$= \frac{[x+i(y-1)][x-i(y+1)]}{x^2+(y+1)^2}$$

$$\frac{x^2+y^2-1}{x^2+(y+1)^2} < 1$$

$$x^2+y^2-1 < x^2+y^2+2y+1$$

سوالات کنکور سالهای گذشته

اگر  $z = x + iy$ ، آنگاه کلیه نقاطی از صفحه  $z$  که به ازای آنها  $\operatorname{Re}(\frac{z-i}{z+i}) < 1$  و  $\operatorname{Im}(\frac{z-i}{z+i}) < a$  (ثابت  $a > 0$ ) عبارتست از..... (۷۹)

$$2y > -2$$

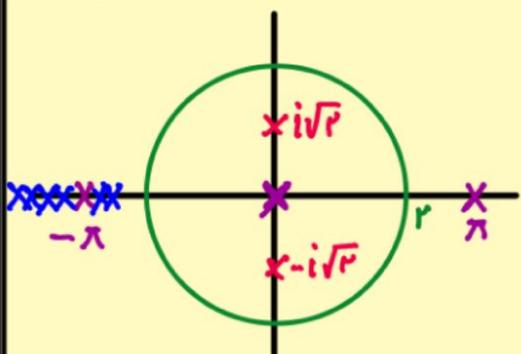
$$y > -1$$

(۱) نیمه پائینی درون دایره  $(x + \frac{1}{a})^2 + (y + 1)^2 = \frac{1}{a^2}$

(۲) نیمه بالائی درون دایره  $(x + \frac{1}{a})^2 + (y + 1)^2 = \frac{1}{a^2}$

(۳) نیمه بالائی بیرون دایره  $(x + \frac{1}{a})^2 + (y + 1)^2 = \frac{1}{a^2}$

(۴) نیمه پائینی بیرون دایره  $(x + \frac{1}{a})^2 + (y + 1)^2 = \frac{1}{a^2}$



تعداد نقاط غیر تحلیلی تابع  $f(z) = \frac{\ln(z+2)}{(z^2+2)\sin z}$  (شاخه اصلی لگاریتم مورد نظر است) درون مرز  $|z| = 2$  کدام است؟ (۸۰)

$$z^2+2=0 \rightarrow z = \pm i\sqrt{2}$$

$$\sin z = 0 \rightarrow z = k\pi \rightarrow z = 0, \pm\pi, \pm 2\pi, \dots$$

بیشمار

۳ (۳ ✓)

۲ (۲)

۱ (۱)

$$\operatorname{Ln}(z+2) \rightarrow \{z \mid x < -2, y = 0\}$$

$$f(z) = z^2 + i\lambda$$

$$z^{x+iy} + i\lambda$$

$$z^x e^{iy \operatorname{Ln} z} + i\lambda$$

$$z^x [\cos(y \operatorname{Ln} z) + i \sin(y \operatorname{Ln} z)] + i\lambda$$

اگر  $u(x, y) = z^x \cos(y \operatorname{Ln} z)$  داده شده باشد، مزدوج همساز و تابع مختلط تحلیلی متناظر،  $f(z)$  کدام است. (۸۱) (λ در جوابها عدد ثابت است.)

$$z^{iy} = e^{iy \operatorname{Ln} z}$$

$f(z) = z^2 + i\lambda$  ,  $v(x, y) = z^x i \sin(y \operatorname{Ln} z) + \lambda$  (۱ ✗)

$f(z) = z^2 \sin(z \operatorname{Ln} z) + i\lambda$  ,  $v(x, y) = z^x \cos(y \operatorname{Ln} z) + \lambda$  (۲ ✗)

$f(z) = z^2 + i\lambda$  ,  $v(x, y) = z^x \sin(y \operatorname{Ln} z) + \lambda$  (۳ ✓)

$f(z) = z^2 \cos(z \operatorname{Ln} z) + i\lambda$  ,  $v(x, y) = z^x \sin(y \operatorname{Ln} z) + \lambda$  (۴ ✗)

$$U_x = V_y$$

$$\cancel{u_{xy}} - \cancel{v_{xx}} = \cancel{u_{xy}} + \cancel{v_{yy}}$$

$$v_{xx} + v_{yy} = 0$$

$$U_y = -V_x \rightarrow \cancel{u_{xy}} - \cancel{v_{yy}} = -\cancel{u_{xx}} - \cancel{v_{xy}}$$

$$u_{yy} + u_{xx} = 0$$

اگر  $u$  و  $v$  دارای مشتقات جزئی مرتبه دوم پیوسته باشند، آنگاه شرط لازم برای آنکه عبارت:  $W = (\frac{\partial u}{\partial y} - \frac{\partial v}{\partial x}) + i(\frac{\partial u}{\partial x} + \frac{\partial v}{\partial y})$  تابعی تحلیلی از متغیر مختلط  $z$  باشد، کدام است؟ (۸۲) (z = x + iy)

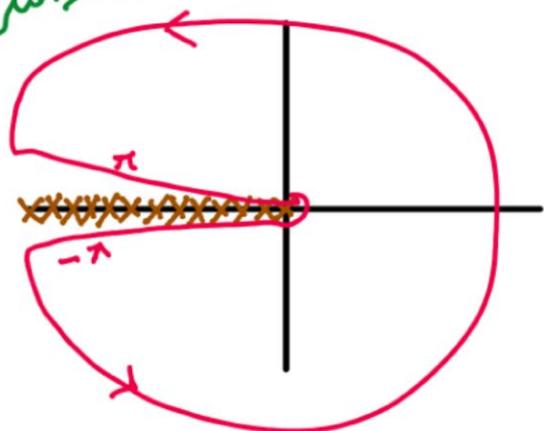
$u_{xx} + u_{yy} = 0, v_{xx} + v_{yy} = 0$  (۲ ✓)

$u_{xx} - u_{yy} = 0, v_{xx} + v_{yy} = 0$  (۱)

$u_{xx} - u_{yy} = 0, v_{xx} - v_{yy} = 0$  (۳)

$u_{xx} + u_{yy} = 0, v_{xx} - v_{yy} = 0$  (۴)

$\text{Ln}(f(z)) \rightarrow$  نقاط غیر تمسک  $\{z \mid \text{Re}(f(z)) < 0, \text{Im}(f(z)) = 0\}$   
 شفاصل



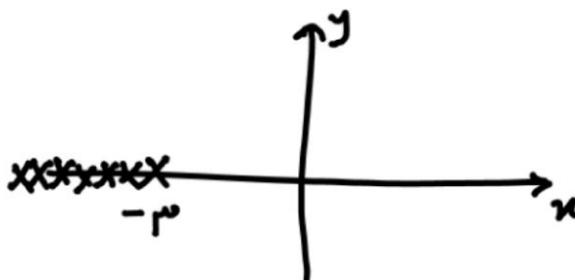
$\text{Ln}(c+z)$   
 شفاصل

$$\text{Re}\{c+z\} < 0, \text{Im}\{z+c\} = 0$$

$\downarrow$   $\downarrow$   
 $x+iy$   $x+iy$

$$c+x < 0, y = 0$$

$$x < -c$$



$$z_1 = r_1 e^{i\theta_1} \rightarrow \text{Arg}(z_1) = \theta_1$$

$$z_2 = r_2 e^{i\theta_2} \rightarrow \text{Arg}(z_2) = \theta_2$$

$$z_1 z_2 = r_1 r_2 e^{i(\theta_1 + \theta_2)} \rightarrow \text{Arg}(z_1 z_2) = \text{Arg} z_1 + \text{Arg} z_2$$

$$z_1^n = r_1^n e^{in\theta_1} \rightarrow \text{Arg}(z_1^n) = n \text{Arg} z_1$$

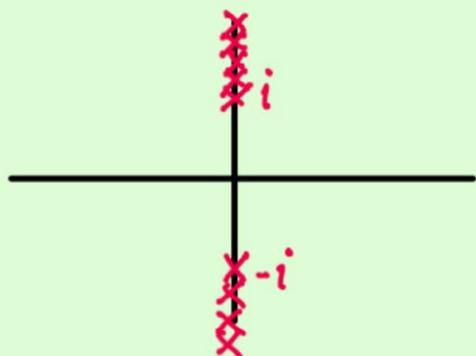
$$\text{Arg}\left(\frac{z_1}{z_2}\right) = \text{Arg} z_1 - \text{Arg} z_2$$

جلسه ۴

اعداد مختلط - توابع مختلط

پایه هوشمندانه

سوالات گفتگو سالهای گذشته



اگر  $\text{Ln } z$  شاخه اصلی لگاریتم باشد  $(-\pi < \text{arg } z < \pi)$ ، تابع  $\text{Ln}(1+z)$  در چه ناحیه‌ای تحلیلی نیست؟ (۸۲)

$$\text{Re}(1+z) < 0 \rightarrow 1+x^2-y^2 < 0$$

$$\text{Im}(1+z) = 0 \rightarrow 2xy = 0 \rightarrow \begin{cases} x=0 \\ |y| > 1 \end{cases}$$

(۱)  $\{z \mid \text{Re } z = 0, |\text{Im } z| \geq 1\}$  ✓  
 (۲)  $\{z \mid \text{Re } z = 0, \text{Im } z \geq 0\}$   
 (۳)  $\{z \mid \text{Re } z = 0, |\text{Im } z| \leq 1\}$   
 (۴)  $\{z \mid z = x+iy, y = 0, x \leq 0\}$

$$U_{xx} + U_{yy} = 0$$

$$\rightarrow U_{z\bar{z}} = 0$$

$$U_{rr} + \frac{1}{r} U_r + \frac{1}{r^2} U_{\theta\theta} = 0$$

اگر  $U = u(x, y)$  در یک ناحیه  $D$  از صفحه  $xoy$  همساز و  $z = x + iy$ ، آنگاه مقدار  $\frac{\partial^2 U}{\partial z \partial \bar{z}}$  برابر است با: (۸۳)

$$U = x = \frac{z + \bar{z}}{2} \rightarrow U_{z\bar{z}} = \frac{1}{2}$$

$$U = x^2 - y^2 \rightarrow U_{z\bar{z}} = 0$$

(۱) صفر ✓  
 (۲)  $\frac{1}{4}$   
 (۳)  $\frac{1}{2}$   
 (۴)  $-\frac{1}{4}$

$$U = x^2 - 4xy$$

$$U = \dots$$

$$f(z) = x^2 - y^2 + i2xy$$

ربع اول و ربع سوم  $\rightarrow xy > 0$

تعیین کنید تابع  $f(z) = x^2 - y^2 + i2xy$  در کجا تحلیلی است. (۸۴)

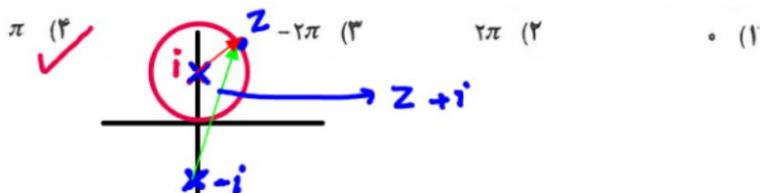
- (۱) فقط در ربع اول  
 (۲) در تمام صفحه  
 (۳) در ربع اول و سوم ✓  
 (۴) در هیچ جا تحلیلی نیست.

$$w = [(z+i)(z-i)]^{\frac{1}{2}}$$

$$\text{Arg } w = \frac{1}{2} [\text{Arg}(z+i) + \text{Arg}(z-i)]$$

$$\Delta \text{Arg } w = \frac{1}{2} [\Delta \text{Arg}(z+i) + \Delta \text{Arg}(z-i)]$$

تابع مختلط  $w = f(z) = (z^2 + 1)^{\frac{1}{2}}$  را در نظر می‌گیریم. اگر حول دایره بسته  $|z-i|=1$  در صفحه مختلط یک دور کامل بزنیم. آنگاه تغییر عبارت  $\text{arg } w$  برابر است با: (۸۴)



جلسه ۴

## اعداد مختلط - توابع مختلط

پایین هوشمندانه

سوالات کنکور سالهای گذشته

$$f(z) = z + e^z$$

$$f'(z) = 1 + e^z$$

$$f'(1) = 1 + e$$

اگر  $f(z)$  یک تابع تحلیلی با قسمت حقیقی  $u(x,y) = x + e^x \cos y$  باشد، آنگاه  $f'(1)$  برابر است با: (۸۵)

- (۱)  $1 + e$  (۲)  $1 - e$  (۳)  $e + 2i$  (۴)  $(1 + e) + i$



$$f(z) = e^{\frac{i(\frac{\sqrt{r}}{r} - i\frac{\sqrt{r}}{r})}{r}}$$

$$|f(z)| = e^{\frac{\sqrt{r}}{r}} = \infty \quad r \rightarrow 0^+$$

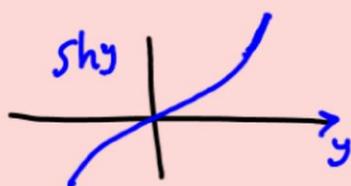
تابع  $f(z) = e^{-\frac{1}{z^2+1}}$  را در نظر می‌گیریم. وقتی  $z$  روی خط  $y = x + 1$  در ربع اول و با  $x$  های کاهشی به سمت نقطه  $z = i$  میل کند، مقداری که  $f(z)$  بخود می‌گیرد برابر است با: (۸۵)

- (۱) صفر  $i e^{-\frac{i\pi}{r}}$  (۲)  $+1$  (۳)  $-\infty$  (۴) بی‌نهایت

$$f(z) = e^{-\frac{1}{(z+i)(z-i)}} = e^{-\frac{1}{i(z+i)re^{i\frac{\pi}{r}}}}$$

$$|\sin z| = \sqrt{\sin^2 x + \operatorname{sh}^2 y}$$

$$y \rightarrow \pm\infty \rightarrow |\sin z| = \infty$$



اگر با فرض  $|y| \rightarrow \infty$ ، متغیر  $z$  به سمت بی‌نهایت میل کند، در این صورت در مورد کراندار بودن و یا دارای حد بودن  $|\sin z|$  کدام عبارت درست است؟ (۸۵)

- (۱) به بی‌نهایت میل می‌کند. (۲) کراندار است و به صفر میل می‌کند. (۳) کراندار است اما به صفر میل نمی‌کند. (۴) کراندار است اما به سمت حدی میل نمی‌کند.

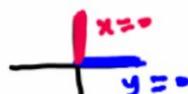
$$f'(z) = \frac{(\bar{z})^n}{z^n}$$

$$= \frac{(x - iy)^n}{(x + iy)^n}$$

کدام یک از گزاره‌های زیر، در مورد تابع مختلط

$$f(z) = \begin{cases} \frac{(\bar{z})^2}{z^2} & , z \neq 0 \\ 0 & , z = 0 \end{cases}$$

صحیح است؟ (۸۷)



- (۱) در مبدأ  $0$  پیوسته نیست. (۲) در مبدأ  $0$  مشتق‌پذیر نیست، اما در روابط کشی - ریمان در این نقطه صدق می‌کند. (۳) در مبدأ  $0$  مشتق‌پذیر نیست و در روابط کشی - ریمان نیز در این نقطه صدق نمی‌کند. (۴) در مبدأ  $0$  پیوسته است و در روابط کشی - ریمان نیز در این نقطه صدق می‌کند.

پایه هوشمندانه

سوالات کنکور سالهای گذشته

$$f(z) = \alpha z + \beta \bar{z}$$

$$u = \alpha x \cosh x \cos y - \alpha y \sinh x \sin y$$

$$\beta = -\alpha$$

اگر  $f(z) = u(x, y) + iv(x, y)$  و  $u$  و  $v$  حقیقی و  $z = x + iy$  و  $u(x, y) = \alpha x \cosh x \cos y + \beta y \sinh x \sin y$ ، آنگاه به ازای کدام  $\alpha$  و  $\beta$  ثابت، تابع  $f$  تحلیلی است؟ (۹۹)

$$\alpha [x + iy] [\cosh x \cos y + i \sinh x \sin y]$$

- (۱)  $\alpha\beta = 0$  (۲)  $\beta = -\alpha$  (۳)  $\alpha = \beta = 1$  (۴)  $\beta = \alpha$

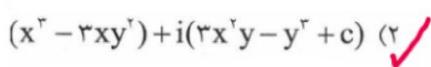


$$x'' - 2xy' = \operatorname{Re}(z'')$$

$$x'' - 2xy' + i[2x'y - y'' + c]$$

تابع  $\varphi(x, y) = x'' - 2xy'$  در همه نقاط هارمونیک (همساز) می باشد. تابع مختلط تحلیلی  $G$  از متغیر  $Z$  را به گونه ای تعیین نمایید که  $\operatorname{Re} G = \varphi$ . (۹۵)

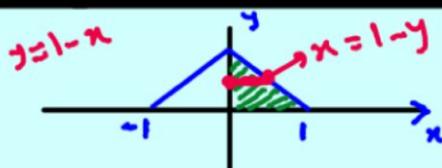
- (۱)  $(x'' - 2xy') + i(2x'y - y'' + c)$  (۲)  $(x'' - 2xy') + i(2x'y - y'' + c)$  (۳)  $(x'' - 2xy') + i(2xy' + y'' + c)$  (۴)  $(x'' - 2xy') + i(2xy' - y'' + c)$



تعداد نقاط غیر تحلیلی تابع  $f(z) = \frac{\log(z+2)}{(z^2+2)\sin z}$  درون مرز  $|z|=2$  کدام است؟ (۹۰)

مردم

- (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) ۷

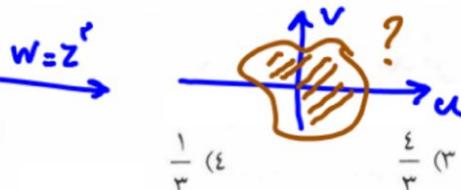


$$S = \iint dxdy$$

$$= \iint |f'(z)|^2 dx dy$$

$$= 2 \iint (x^2 + y^2) dx dy = \dots$$

ناحیه داخل مثلث تشکیل شده از مسیر  $y = 1 - |x|$  و محور  $x$ ها را در نظر می گیریم. مساحت شکل حاصل از تبدیل این ناحیه از صفحه  $Z$  تحت نگاشت  $W = Z^2$  در صفحه  $W$  برابر است با: (۹۱)



- (۱) ۲ (۲) 2/3 (۳) 4/3 (۴) 1/3

$$f'(z) = 2z \rightarrow |f'(z)|^2 = 4|z|^2 = 4(x^2 + y^2)$$

جلسه ۴

اعداد مختلط - توابع مختلط

پایه هوشمندانه

$$f'(z) \Big|_{z=0} = \frac{(\bar{z})^2}{z^2}$$

$$= \frac{(x-iy)^2}{(x+iy)^2}$$

سوالات گفتگو، مسائلی گذشته

در مورد تابع مختلط  $f(z) = \begin{cases} \frac{(\bar{z})^2}{z} & , z \neq 0 \\ 0 & , z = 0 \end{cases}$  گزینه صحیح کدام است؟

(۹۲)  $f'(z) \Big|_{z=0} = \frac{f(z) - f(0)}{z - 0}$

(۱) در مبدأ  $(0,0)$  روابط کشی-ریمان برقرار نیستند.

(۲) در نقطه  $z=0$  مشتق پذیر است.

(۳) مشتقات جزئی مرتبه اول توابع حقیقی  $\text{Re}f(z)$  و  $\text{Im}f(z)$  در  $(0,0)$  پیوسته نیستند.

(۴) در نقطه  $z=0$  مشتق پذیر نیست چون روابط کشی-ریمان در مبدأ برقرار نیست.

$$\left| \frac{1}{w} - z_0 \right| = |z_0|$$

$$\left| \frac{1 - wz_0}{w} \right| = |z_0|$$

$$|1 - wz_0|^2 = |wz_0|^2$$

$$1 + |wz_0|^2 - 2\text{Re}(wz_0) = |wz_0|^2$$

دایره‌ای به مرکز نقطه  $z_0$  و به شعاع  $\rho_0 = |z_0|$  به قسمی که در صفحه  $z$  مفروض است. در اثر تبدیل  $w = \frac{1}{z}$  معادله این دایره به کدام رابطه در صفحه  $w$  تبدیل می‌شود؟ (۹۲)

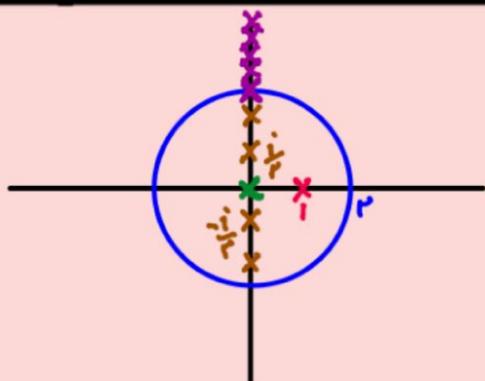
$|z - z_0| = \rho_0 = |z_0|$

$z = \frac{1}{w}$

$1 - 2\text{Re}(z_0 w) = 0$  (۲) ✓  $1 + 2\text{Re}(\bar{z}_0 \bar{w}) = 0$  (۱)

$1 - 2\text{Re}(\bar{z}_0 w) = 0$  (۴)  $1 + 2\text{Re}(z_0 w) = 0$  (۳)

$|z_1 - z_2|^2 = |z_1|^2 + |z_2|^2 - 2\text{Re}(\bar{z}_1 z_2)$



$iz + 1 = 0 \rightarrow z = i$

تعداد نقاط غیر تحلیلی تابع  $f(z) = \frac{\text{Log}(iz+1)}{(z-1)\cosh(\pi z)\sin z}$  در درون مرز  $|z|=2$  کدام است؟ (Log شاخه اصلی تابع لگاریتم است)

$z-1=0 \rightarrow z=1$  ✓ (۹۵)

$\cosh \pi z = 0 \rightarrow \pi z = i(2k+1)\frac{\pi}{2}$

$z = i\frac{(2k+1)}{2} = \frac{i}{2}, \frac{3i}{2}, -\frac{i}{2}, \dots$  بی‌شمار (۴)

$\sin z = 0 \rightarrow z = 0, \pi, -\pi, \dots$

$\cos z = 0 \rightarrow z = (2k+1)\frac{\pi}{2}$

$\text{ch} z = 0 \rightarrow z = i(2k+1)\frac{\pi}{2}$

$\sin z = 0 \rightarrow z = k\pi$

$\text{sh} z = 0 \rightarrow z = ik\pi$